

Eurizon Capital Finančné Vzdelávanie

Úrokové sadzby v základných bodoch

Rok 2022 bol iste výnimočným rokom z ekonomicko-finančného hľadiska. Po asi desiatke rokov prakticky nemenných spotrebných cien a extrémne nízkych úrokových sadzieb sa zúčastňujeme na prudkom vzostupe inflácie, ktorá sa vrátila na hodnoty, aké tu neboli mnoho rokov. Následne sme svedkami rýchleho a významného rastu úrokových sadzieb od centrálnych bánk skoro po celom svete.

Prehľbme si spolu vedomosti o tejto téme.

Sadzby

Úrokové sadzby a výnosy na vzostupe

Rok 2022 bol rokom úplného obratu vo vývoji úrokových sadzieb a výnosov z dlhových cenných papierov. Po asi desiatich rokoch veľmi nízkych sadzieb, v niektorých prípadoch boli priamo pod nulou, rok 2023 sa začína na pozitívnych úrokových sadzbách a predpokladá sa ďalší rast aspoň do leta.

Na lepšie pochopenie súčasnej situácie a účinkov, ktoré môžu mať na portfóliá investorov, treba si predovšetkým objasniť, o akých úrokových sadzbách sa v skutočnosti hovorí.

Aké úrokové sadzby sa využívajú na finančných trhoch?

Vo finančnom sektore existujú dve úrokové sadzby, ktoré používajú finančníci ako referenčný základ na stanovenie ceny peňazí: napríklad na určenie sadzby pre úver alebo na výpočet kupónu nejakého dlhopisu. Pozrime sa na to aké sú a na čo slúžia.

Slovník:

Inflácia znamená dlhodobý vzrast všeobecnej priemernej úrovne cien. Je to podstatná informácia, nakoľko cenová hladina podmieňuje kúpnu silu rodín, vývoj hospodárstva, výber menových politík centrálnych bánk.

(Zdroj: interné spracovanie)

Sadzby

Úrokové sadzby Európskej centrálnej banky (ECB)

Hlavnou úlohou ECB je udržiavať stabilitu cien alebo, ako sa hovorí slangom, bojovať proti inflácii. Cieľom ECB je hlavne udržať infláciu eurozóny na približne 2% v strednodobom horizonte (1). Na dosiahnutie svojho cieľa má ECB k dispozícii rôzne nástroje, medzi ktorými zastávajú podstatnú úlohu sadzby, ktoré ECB aplikuje pre banky v systéme refinančných a depozitných transakcií.

Existujú najmä tri úrokové sadzby, ktoré stanovuje ECB:

1. Sterilizačná sadzba: je sadzba (počítaná na ročnej báze), ktorú ECB platí bankám ak ukladajú likviditu tzv. overnight (čiže na jeden deň) na účty vedené u samotnej ECB (2). Ide teda o úrokovú sadzbu na veľmi krátku dobu.

2. Jednodňová refinančná sadzba: je sadzba (počítaná na ročnej báze), ktorú banka platí ECB za jednodňové refinančné operácie. Aj v tomto prípade ide o veľmi krátkodobú sadzbu, percentuálne vyššiu ako je sterilizačná sadzba. ECB v skutočnosti požičiava peniaze bankám na jeden deň s väčšou sadzbou, ako je sadzba, ktorú platí na vlady rovnakého trvania.

3. Sadzba hlavných refinančných operácií: je sadzba (počítaná na ročnej báze) pre refinančné operácie bankového systému, ktoré ECB vykonáva týždenne a ktoré majú týždňovú splatnosť (3). Hlavná refinančná sadzba je tou sadzbou, ktorá sa bežne myslí, keď sa hovorí o oficiálnej sadzbe ECB.

1. Zjednodušene povedané, cieľom ECB je mať rast spotrebiteľských cien (ktoré rodiny platia za svoje výdavky) pod kontrolou. Táto situácia sa v skutočnosti považuje za najlepšiu cestu k rovnovážnemu hospodárskemu rozvoju eurozóny. ECB sa teda pokúša „bojovať proti“ jednak príliš vysokej inflácii a jednak príliš nízkej inflácii, u ktorej je riziko, že sa stane defláciou.

2. Každá banka môže samozrejme zopakovať viacero dní danú transakciu u ECB a získať zodpovedajúcu úrokovú sadzbu.

3. Zjednodušene povedané, ECB každý týždeň požičiava peniaze bankám zábezpekou vo forme dlhopisov na jeden týždeň za hlavnú refinančnú sadzbu. Po týždni banky vracajú peniaze ECB a získajú späť dlhopisy. Okamžite potom pripravujú novú týždennú transakciu.

Sadzby

Úrokové sadzby Európskej centrálnej banky (ECB)

Súčasná úroveň týchto troch úrokových sadzieb je dostupná na domovskej stránke ECB (<https://www.ecb.europa.eu/home/html/index.it.html>). V tomto čase (február 2023) sú tri úrokové sadzby stanovené na týchto úrovniach (4):

Jednodňová refinančná sadzba = 3,25%

Hlavná refinančná sadzba = 3,00%

Sterilizačná sadzba = 2,50%

Úrokové sadzby ECB sú referenčným bodom bankového sektora a celého európskeho finančného systému. Predovšetkým, **sadzby Európskej centrálnej banky priamo ovplyvňujú sadzby medzibankového trhu, čiže trhu, na ktorom si banky medzi sebou vymieňajú peniaze**. Následne, pohyby sadzieb smerom hore a dole zo strany ECB menia sadzby, ktoré uplatňujú banky u svojich klientov, pokiaľ ide o pôžičky, ale aj vklady. Podobne sa **účinky opatrení menovej politiky odrazia na celom dlhopisovom sektore a ovplyvnia teda výnosnosť štátnych dlhopisov a dlhopisov, ktoré vydajú súkromné spoločnosti**.

4. Všimnite si, že hlavná refinančná sadzba je stále chápaná medzi jednodňovou refinančnou sadzbou a sterilizačnou sadzbou.

Sadzby

Prečo ECB mení úrokové sadzby?

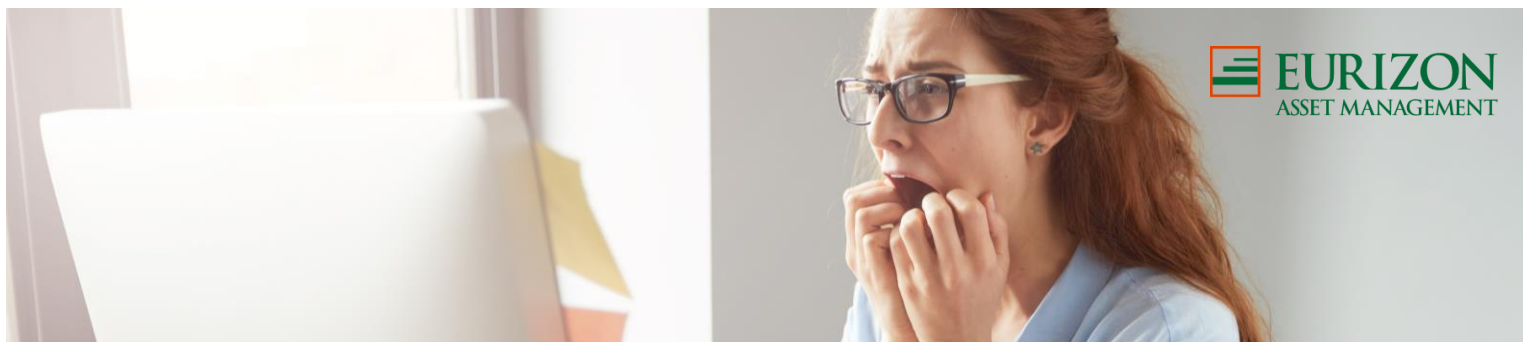

S cieľom dosiahnuť **svoj cieľ udržať stabilné ceny**, ECB formuje úrokové sadzby tak, že **ich zdvíha alebo znižuje**. Všeobecne a jednoducho povedané, **keď inflácia stúpne nad cieľovú úroveň 2%, ECB má tendenciu zvýšiť úrokové sadzby**, aby **“ochladila” ekonomiku s cieľom poklesu cien**. Ak sa sadzby ECB zvýšia, cena peňazí sa zvýši v celom bankovom systéme. Banky teda majú tendenciu poskytovať úvery za zvýšené sadzby a teda tlmia spoločnosti od investícií a rodiny od spotreby.

Naopak, ak je inflácia príliš nízka alebo je priamo deflácia (spotrebné ceny klesajú), ECB koná a znižuje svoje úrokové sadzby (a zvyšuje objem refinančných transakcií v bankovom systéme). Komerčné banky môžu poskytovať lacnejšie úvery s cieľom uľahčiť “naštartovanie” ekonomiky a v tom dôsledku stimulujú zvýšenie cien.

Ak sa chcete dozvedieť niečo viac o mechanizmoch menovej politiky:

<https://www.ecb.europa.eu/mopo/html/index.it.html>

Sadzby

Ako ECB zmenila úrokové sadzby v roku 2022? A čo urobili ostatné centrálné banky?

V dôsledku silného vzostupu inflácie, ktorý sa začal v druhej polovici roku 2021 a prehĺbilo sa v roku 2022, centrálné banky skoro všetkých krajín sveta zaviedli opatrenia reštriktívnej menovej politiky pri pokuse zabrzdiť prudký rast spotrebných cien.

Zlomovým obratom bolo zvýšenie sadzieb, o ktorom rozhodla FED (Americká centrálna banka) v marci 2022, ktorá spustila veľmi rozsiahlu a početnú sériu zvýšení sadzieb po celom svete.

Americký FED zvýšil svoje sadzby o štvrtinu percentuálneho bodu (0,25% alebo 25 bázických bodov (5)) v marci 2022; v máji nastalo ďalšie zvýšenie o 0,50% a následne tu boli ďalšie štyri zvýšenia sadzieb o 0,75% v mesiacoch jún, júl, september a november. Nakoniec na poslednej schôdzi v decembri 2022 FED zaviedol ďalšie zvýšenie o 0,50%. Aktuálna úroveň úrokových sadzieb Americkej centrálnej banky je najvyššia za ostatných 15 rokov.

Vývoj sadzieb FED

5. Bázický bod zodpovedá 0,01 %.
100 bázických bodov teda zodpovedá 1%.

Zdroj: Trading economics/Federal reserve

Sadzby

Ako ECB zmenila úrokové sadzby v roku 2022? A čo urobili ostatné národné banky?

ECB naopak začala zvyšovať svoje úrokové sadzby v júli 2022. Ako ukazuje tabuľka nižšie, od septembra 2019 do júla 2022 depozitná sadzba bola stanovená na negatívnej úrovni (-0,50%). To prinieslo pre banky, ktoré realizovali depozitné vklady v ECB nadbytok likvidity, nakoľko to boli ony, ktoré museli platiť centrálnej banke úroky. Taká situácia, aj keď je napohľad absurdná, bola zavedená preto, aby bojovala proti príliš nízkej úrovni inflácie, ktorá pretrvávala minimálne od roku 2010. Vypuknutie pandémie viedlo ECB k udržaniu sadzieb na omnoho nižších úrovniach, aby spolu s ďalšími opatreniami expanzívnej menovej politiky podporila zotavenie ekonomiky.

Rok	Dátum	Sterilizačná sadzba	Hlavná refinančná sadzba	Jednodňová refinančná sadzba
2023	8. feb.	2,5	3,00	3,25
2022	21. dec.	2	2,50	2,75
2022	2. nov.	1,5	2,00	2,25
2022	14. sep.	0,75	1,25	1,50
2022	27. júla	0	0,50	0,75
2019	18. sep.	-0,50	0,00	0,25

Zdroj: ECB

Ak sa chcete dozvedieť niečo viac o vývoji úrokových sadzieb ECB a o následných účinkoch:

<https://www.ecb.europa.eu/ecb/educational/explainers/tell-me-more/html/interest-rates.it.html>

V ostatných častiach sveta (okrem niekoľkých výnimiek) centrálné banky

postupovali rovnakým spôsobom, postupne zvyšovali svoje úrokové sadzby.

V roku 2022 nastalo celkovo 275 zvýšení sadzieb na globálnej úrovni oproti len 13 zníženiam. Viac ako 50 centrálnych bánk urobilo zvýšenie aspoň o 0,75% v priebehu roka; to je istá rarita, pretože centrálné banky štandardne hýbu sadzbami o 0,25-0,50%.

Zdroj: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-12-10/24-hours-of-hikes-ends-year-of-central-banks-fighting-inflation>

Hlavné centrálné banky sveta:

FED = USA

ECB = Eurozóna

BOE = Veľká Británia

BOJ = Japonsko

PBOC = Čína

Rok 2022 bol iste z ekonomicko-finančného hľadiska výnimočným rokom. Po vyše desaťročí prakticky nezmenených spotrebných cien a extrémne nízkych úrokových sadzieb, sme boli svedkami *prudkého vzostupu inflácie, ktorá sa vrátila na hodnoty, ktoré tu neboli už desiatky rokov. Nasledoval rýchly a významný rast úrokových sadzieb od centrálnych bánk skoro po celom svete. Táto situácia vygenerovala vývoj kurzov akcií a cien dlhopisov smerom nadol.*

Pre rok 2023 sa očakáva, že inflácia by mohla začať klesať, hoci sa ešte udrží nejaký ten štvrťrok nad cieľovou infláciou centrálnych bánk. Tieto banky spomalili rýchlosť zvyšovania sadzieb už v decembri 2022 a pravdepodobne po dosiahnutí ich najvyššej úrovne v prvej polovici roku 2023 si ju udržia, až kým nepríde k ustáleniu spotrebných cien.

Február 2023

d'alej nás sleduj na

LinkedIn

YouTube

Spotify

Apple Podcasts

amazon music

Pochopenie úspor a ich uvedenie do praxe:

Eurizon pre **finančné vzdelávanie**

Podmienky, obsah a nástroje na pochopenie
svet **spravovaných úspor**

www.eurizoncapital.com

 EURIZON
ASSET MANAGEMENT

Eurizon Capital Finančné vzdelávanie

Obsah tohto dokumentu pripravila spoločnosť Eurizon Capital SGR S.p.A., vyjadrené informácie a názory sa vzťahujú k dátumu prípravy a sú založené na zdrojoch, ktoré sa považujú za spoľahlivé, a sú v dobrej viere, predsa však spoločnosti neposkytujú žiadne vyhlásenia ani záruky súvisiace s ich presnosťou, úplnosťou, spoľahlivosťou a správnosťou. Neexistuje žiadna záruka, že výsledky alebo akékoľvek iné budúce udalosti budú v súlade s tým, čo je uvedené v tomto dokumente.

Nič z obsahu tohto dokumentu nemožno chápať ako investičný prieskum alebo marketingovú komunikáciu, ani ako odporúčanie alebo návrh v súvislosti s investičnou stratégiou, ani ako výzvu alebo ponuku alebo ako investičné, právne, daňové alebo iné poradenstvo. Akékoľvek informácie obsiahnuté v tomto dokumente môžu byť po dátume jeho prípravy predmetom úpravy alebo aktualizácie zo strany spoločnosti Eurizon Capital SGR S.p.A., bez akejkoľvek povinnosti oznamovať takéto zmeny alebo aktualizácie.

Tento dokument nie je určený pre jednotlivcov v jurisdikciách, kde nie je povolené verejné ponúkanie produktov alebo služieb.

Spol. Eurizon Capital SGR S.p.A. a jej zamestnanci nezodpovedajú za žiadne škody vyplývajúce zo spoliehania sa na informácie v tomto dokumente ani za žiadne chyby a/alebo opomenutia v ňom uvedené.

Tento obsah sa nesmie reprodukovat', ďalej distribuovať tretím stranám alebo zverejňovať, či už ako celok alebo po častiach, bez predchádzajúceho písomného súhlasu spol. Eurizon Capital SGR S.p.A..

Sede Legale
Piazzetta Giordano Dell'Amore, 3
20121 Milano - Italia
Tel. +39 02 8810.1
Fax +39 02 8810.6500

Eurizon Capital SGR S.p.A.
Capitale Sociale € 99.000.000,00 i.v. • Codice Fiscale e n. Iscrizione Registro Imprese di Milano 04550250015 Società partecipante al Gruppo IVA "Intesa Sanpaolo", Partita IVA 11991500015 (IT11991500015) • Iscritta all'Albo delle SGR, al n. 3 nella Sezione Gestori di OICVM e al n. 2 nella Sezione Gestori di FIA • Società soggetta all'attività di direzione e coordinamento di Intesa Sanpaolo S.p.A. ed appartenente al Gruppo Bancario Intesa Sanpaolo, iscritto all'Albo dei Gruppi Bancari Socio Unico: Intesa Sanpaolo S.p.A. • Aderente al Fondo Nazionale di Garanzia